

DEVIATA ČASŤ

PÔSOBNOSŤ ORGÁNOV ŠKOLSKEJ SAMOSPRÁVY

§ 24

[Orgány školskej samosprávy]

(1) Rada školy, obecná školská rada a územná školská rada sú iniciatívne a poradné samosprávne orgány, ktoré vyjadrujú a presadzujú verejné záujmy a záujmy žiakov, rodičov, pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plnia funkciu verejnej kontroly, posudzujú a vyjadrujú sa k činnosti škôl, školských zariadení, orgánov miestnej štátnej správy, orgánov obcí a samosprávnych krajov z pohľadu školskej problematiky.

(2) Rada školy sa zriaďuje pri školách podľa osobitného predpisu.⁶⁷⁾

(3) Rada školského zariadenia sa zriaďuje v

- a) predškolských zariadeniach,
- b) liečebno-výchovných sanatóriách,
- c) diagnostických centrách,
- d) reedukačných detských domovoch,
- e) reedukačných domovoch pre mládež,
- f) domovoch mládeže,
- g) centrách voľného času.

(4) Rada školského zariadenia podľa odseku 3 písm. b) až e) sa zriaďuje bez zástupcov rodičov.

(5) Rada školy

- a) uskutočňuje výberové konanie na vymenovanie riaditeľa podľa § 4,
- b) navrhuje na základe výberového konania kandidáta na vymenovanie do funkcie riaditeľa,
- c) predkladá návrh na odvolanie riaditeľa alebo sa vyjadruje k návrhu na odvolanie riaditeľa; návrh na odvolanie riaditeľa predkladá vždy s odôvodnením,
- d) vyjadruje sa ku koncepcijným zámerom rozvoja školy alebo školského zariadenia, k návrhu na zrušenie školy a školského zariadenia a ku skutočnostiam uvedeným v § 3 ods. 8 písm. b) až d) a § 5 ods. 7.

(6) Obecná školská rada sa zriaďuje v obciach, v ktorých sú určené najmenej tri školské obvody alebo je zriadených najmenej desať škôl a školských zariadení, ktoré nie sú súčasťou školy, zriadených na území obce. Rozhodnutím obecného zastupiteľstva môže byť zriadená obecná školská rada aj pri počte škôl a školských zariadení najmenej päť alebo pri dvoch školských obvodoch.

(7) Obecná školská rada sa vyjadruje

- a) k činnosti zriaďovateľov základných škôl, základných umeleckých škôl a školských zariadení v oblasti vzdelávania zriadených na území obce,
- b) ku koncepcii rozvoja škôl a školských zariadení zriadených na území obce,
- c) k rozpisu finančných prostriedkov poskytnutých školám a školským zariadeniam zriadeným na území obce z prostriedkov štátneho rozpočtu a materiálno-technickým podmienkam na činnosť škôl a školských zariadení zriadených obcou,

- d) k personálnym, materiálnym a sociálnym podmienkam zamestnancov škôl a školských zariadení zriadených na území obce,
- e) k požiadavkám obce na skvalitnenie starostlivosti a výchovno-vzdelávacích služieb poskytovaných v školách alebo v školských zariadeniach a k spôsobu úhrady nákladov zvýšených z tohto dôvodu,
- f) k správe o výsledkoch výchovno-vzdelávacieho procesu na školách zriadených na území obce.

(8) Obecná školská rada plní funkciu rady školy podľa odseku 5 ku školám a školským zariadeniam, ktorých zriaďovateľom je obec, ak príslušná rada školy nie je zriadená.

(9) Územná školská rada sa zriaďuje v územnej pôsobnosti samosprávneho kraja.

(10) Územná školská rada sa vyjadruje

- a) k činnosti príslušného regionálneho úradu,
- b) k činnosti orgánov príslušného samosprávneho kraja na úseku školstva,
- c) ku koncepcii rozvoja škôl a školských zariadení v územnej pôsobnosti samosprávneho kraja,
- d) k rozpisu finančných prostriedkov poskytnutých školám a školským zariadeniam zriadeným na území samosprávneho kraja z prostriedkov štátneho rozpočtu a materiálnym podmienkam na činnosť škôl a školských zariadení zriadených samosprávnym krajom alebo regionálnym úradom,
- e) k personálnym a sociálnym podmienkam zamestnancov škôl a školských zariadení,
- f) k požiadavkám samosprávneho kraja na skvalitnenie starostlivosti a výchovno-vzdelávacích služieb poskytovaných v školách alebo v školských zariadeniach a k spôsobu úhrady nákladov zvýšených z tohto dôvodu,
- g) k návrhom na zavedenie študijných a učebných odborov a zameraní,
- h) k správe o výsledkoch výchovno-vzdelávacieho procesu v školách a v školských zariadeniach.

(11) Územná školská rada plní funkciu rady školy podľa odseku 5 ku školám a školským zariadeniam, ktorých zriaďovateľom je regionálny úrad alebo samosprávny kraj, ak príslušná rada školy nie je zriadená.

(12) Orgán školskej samosprávy je schopný uznášať sa, ak je na jeho zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov. Na platné uznesenie orgánu školskej samosprávy je potrebný nadpolovičný počet hlasov prítomných členov orgánu školskej samosprávy. Na platné uznesenie orgánu školskej samosprávy vo veci vymenovania, odvolania alebo potvrdenia riaditeľa vo funkcii je potrebný nadpolovičný počet hlasov všetkých jeho členov.

(13) V novozriadenej škole alebo v novozriadenom školskom zariadení sa rada školy ustanoví najneskôr do troch mesiacov odo dňa zriadenia školy alebo školského zariadenia.

(14) Náklady na činnosť rady školy sa uhrádzajú z rozpočtu školy alebo školského zariadenia, alebo z rozpočtu zriaďovateľa školy alebo zriaďovateľa školského zariadenia. Náklady na činnosť obecnej školskej rady sa uhrádzajú z rozpočtu obce. Náklady na činnosť územnej školskej rady sa uhrádzajú z rozpočtu samosprávneho kraja.

(15) Zasadnutie orgánu školskej samosprávy je verejné, ak orgán školskej samosprávy dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých členov nerozhodne inak.

(16) Funkčné obdobie orgánov školskej samosprávy je štyri roky, ak § 26 ods. 8 neustanovuje inak.

⁶⁷⁾ § 2 a 33a zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

Súvisiace ustanovenia zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve:

§ 3, § 4, § 25, § 26

Súvisiace právne predpisy:

vyhláška č. 291/2004 Z. z.

K § 24

Deviata časť zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve upravuje orgány školskej samosprávy. Z hľadiska teoretického rozdelenia samosprávy na územnú samosprávu, záujmovú (profesnú) samosprávu a špeciálnu (akademickú) samosprávu možno školskú samosprávu zaradiť pod špeciálnu samosprávu.

Orgánmi školskej samosprávy sú:

- a) rada školy, resp. rada školského zariadenia,
- b) obecná školská rada,
- c) územná školská rada,
- d) školský parlament.

V súlade s legislatívnou skratkou zavedenou v § 2 ods. 2 písm. a) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve sa pod výrazom rada školy rozumie aj rada školského zariadenia, ak z jednotlivých ustanovení nevyplýva, že sa to vzťahuje len na niektorý z uvedených orgánov školskej samosprávy (napr. § 24 ods. 3 a 4 zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve).

K ods. 1

Z uvedeného ustanovenia vyplýva základná charakteristika orgánov školskej samosprávy, ktorá sa však vzťahuje len na radu školy, obecnú školskú radu a územnú školskú radu. Postavenie a vymedzenie činnosti školského parlamentu je upravené samostatne v § 26 zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Rada školy, obecná školská rada a územná školská rada sú iniciatívne a poradné samosprávne orgány. Toto základné vymedzenie orgánov školskej samosprávy naznačuje rozsah ich pôsobnosti. Ich činnosť má návrhový a vyjadrovací charakter. Orgány školskej samosprávy nemajú rozhodovaciu ani schvaľovaciu pôsobnosť.

Rada školy, obecná školská rada a územná školská rada sú ako samosprávne orgány nezávislé. Nie sú orgánmi školy, školského zariadenia či zriaďovateľa. Riaditeľ školy alebo školského zariadenia ani zriaďovateľ nemôže riadiť ich činnosť. Orgány školskej samosprávy nemajú právnu subjektivitu, teda nie sú právnickými osobami.

Keďže ide o samosprávne orgány, svoje vnútorné záležitosti si spravujú samy. Takéto ponímanie orgánov školskej samosprávy vyslovene vyplýva aj z vyhlášky č. 291/2004 Z. z., podľa ktorej sa orgán školskej samosprávy vo svojej činnosti spravuje štatútom. Orgán školskej samosprávy schvaľuje svoj štatút na svojom najbližšom zasadnutí po jeho

ustanovení. Samostatná správa vnútorných záležitostí orgánu školskej samosprávy sa prejavuje pri voľbe predsedu a podpredsedu, určení kompetencií predsedu a podpredsedu, určovaní počtu zasadnutí a ich termínov.

Samostatnosť orgánov školskej samosprávy sa prejavuje aj vo vyňatí spod ingerencie štátnej moci. Kontrolná pôsobnosť orgánov verejnej moci nesmeruje voči orgánom školskej samosprávy. Nezávislosť školskej samosprávy však nie je absolútna. V niektorých prípadoch sú možné zásahy do jej činnosti zo strany štátu. Napríklad v rámci súdneho konania môže súd konštatovať, že uznesenie rady školy vo veci vymenovania alebo odvolania riaditeľa bolo neplatné.

V zásade neexistujú zákonné prostriedky, ktoré by mohli kompetentné orgány použiť v prípade nečinnosti orgánu školskej samosprávy. Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve však upravuje postupy pre prípad nečinnosti rady školy v niektorých dôležitých veciach [napr. ak rada školy nedala zriaďovateľovi návrh na vymenovanie riaditeľa v ustanovenej lehote (§ 3 ods. 4 komentovaného zákona)].

K ods. 2 až 4

Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve výslovne neurčuje, pri ktorých školách sa rada školy zriaďuje. Robí tak len formou odkazu na zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon). Zákonná úprava je v zásade taká, že sa rada školy zriaďuje pri všetkých školách patriacich do sústavy škôl podľa zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon). Školské zariadenia, v ktorých sa zriaďuje rada školského zariadenia, zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve taxatívne vymenúva. Treba však uviesť, že výpočet týchto školských zariadení reflektuje právny stav spred 1. septembra 2008 a uvádzajú sa v ňom školské zariadenia podľa zrušeného zákona č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach. Oba tieto zákony boli zrušené novým školským zákonom. Skutočnosť, že odkaz na neplatné a neúčinné ustanovenia zákona, ako aj ustanovenia obsahujúce starú právnu úpravu nebolo dosiaľ novelizované, zbytočne komplikuje predmetnú úpravu. V tomto prípade nezostáva nič iné, ako sa riadiť výkladovým pravidlom *lex posterior derogat legi priori*. V súlade s týmto pravidlom možno akceptovať taký výklad predmetného ustanovenia, že rada školy sa zriaďuje pri všetkých školách tvoriacich sústavu škôl podľa školského zákona. Školy, pri ktorých sa zriaďuje rada školy, možno vyvodiť z ďalších ustanovení zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve upravujúcich zloženie a členstvo v rade školy (konkrétne § 25 ods. 5, 6 a 7). Paradoxne zákonodarca namiesto úpravy príslušného ustanovenia zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve zakotvil školy, pri ktorých sa zriaďuje rada školy, do vyhlášky č. 291/2004 Z. z.

Rada školy sa zriaďuje pri:

- materskej škole,
- základnej škole,
- škole pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- základnej umeleckej škole,
- základnej škole s materskou školou,
- jazykovej škole,
- strednej škole,
- škole s organizačnými zložkami (spojenej škole) – v tomto prípade sa ustanovuje len jedna rada školy bez ohľadu na počet organizačných zložiek.

Pokiaľ ide o zriadenie rady školy, nerozlišuje sa medzi školami podľa zriaďovateľa. To znamená, že rada školy sa zriaďuje pri všetkých skôr uvedených školách bez ohľadu na zriaďovateľa. To súvisí s tým, že platný a účinný školský zákon zakotvuje princíp rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa.

Rada školy sa zriaďuje bez ohľadu na právnu subjektivitu školy, teda aj v školách bez právnej subjektivity.

Pri určení školských zariadení, kde sa zriaďuje rada školského zariadenia treba vychádzať z prechodných ustanovení školského zákona. Z nich vyplýva, aké školské zariadenia nahradili školské zariadenia podľa predchádzajúcich právnych predpisov, ktoré v ods. 3 vymenúva zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Rada školského zariadenia sa zriaďuje v:

- liečebno-výchovných sanatóriách,
- diagnostických centrách,
- reedukačných centrách,
- školských internátoch,
- centrách voľného času.

Rada školského zariadenia sa v liečebno-výchovných sanatóriách, diagnostických centrách a reedukačných centrách zriaďuje bez zástupcov rodičov z dôvodu, že v týchto špeciálnych výchovných zariadeniach sú deti spravidla na základe rozhodnutia súdu o výchovnom opatrení alebo na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti. Trvanie výchovného opatrenia je zákonom časovo obmedzené. Ústavná starostlivosť je zákonom ponímaná ako krajné riešenie, pričom zákonné dôvody jej nariadenia sú v zásade na strane rodičov dieťaťa. Zahnutie zástupcov rodičov do týchto rád školských zariadení by bolo kontraproduktívne.

Spôsob zriadenia rady školy alebo rady školského zariadenia upravuje vyhláška č. 291/2004 Z. z. Podľa uvedenej vyhlášky sa rada školy alebo rada školského zariadenia ustanovuje na svojom ustanovujúcom zasadnutí v základných školách, stredných školách, materských školách, jazykových školách, špeciálnych školách, základných umeleckých školách a školských zariadeniach podľa zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. Ustanovujúce zasadnutie rady školy v školách a školských zariadeniach zabezpečuje ich zriaďovateľ v spolupráci s riaditeľom školy alebo školského zariadenia. Ustanovujúce zasadnutie rady školy je súčasťou procesu kreovania rady školy. Tento proces začína voľbami členov rady školy a delegovaním zástupcom zriaďovateľa do rady školy. Na svojom ustanovujúcom zasadnutí si rada školy volí svojho predsedu, a to nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov. Z ustanovujúceho zasadnutia rady školy sa vyhotoví zápisnica, ktorá obsahuje najmä opis priebehu a výsledky volieb do rady školy, mená a priezviská členov rady školy, meno a priezvisko zvoleného predsedu rady školy, mená a priezviská kandidátov navrhnutých do príslušnej obecnej školskej rady alebo územnej školskej rady a ďalšie skutočnosti týkajúce sa zasadnutia. Zápisnicu podpisuje zvolený predseda rady školy. Vyhotovenie zápisnice zabezpečí riaditeľ školy alebo školského zariadenia. Prílohou k zápisnici sú prezenčné listiny voličov a dokumentácia o voľbe a delegovaní členov do rady školy. Zápisnicu z ustanovujúceho zasadnutia rady školy zasiela predseda rady školy príslušnému zriaďovateľovi, a to najneskôr do troch dní od skončenia ustanovujúceho zasadnutia rady školy. Rada školy je zriadená dňom podpisania zápisnice z ustanovujúceho zasadnutia rady školy zriaďovateľom školy alebo školského zariadenia. Porušenie ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov pri kreovaní

rady školy znamená, že rada školy nebola zriadená platne a nemôže vykonávať kompetencie, ktoré jej priznáva zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. V konečnom dôsledku to môže mať závažné dôsledky (napr., ak neplatne zriadená rada školy uskutočnila výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa školy, ktoré môže byť v dôsledku toho vyhlásené súdom na základe návrhu kandidáta za neplatné).

K ods. 5

Uvedené ustanovenie vymenúva kompetencie rady školy ako jedného z orgánov školskej samosprávy. Tento výpočet nie je vyčerpávajúci. Ďalšie kompetencie rady školy možno nájsť aj v iných ustanoveniach zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve (napr. § 5 ods. 7, § 6 ods. 18), ako aj v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch, predovšetkým v školskom zákone (napr. § 64 ods. 2).

K ods. 6 až 8

Obecná školská rada sa obligatórne zriaďuje:

- a) v obciach, v ktorých sú určené najmenej tri školské obvody, alebo
- b) v obciach, v ktorých je zriadených najmenej 10 škôl a školských zariadení, ktoré nie sú súčasťou školy, zriadených na území obce.

Školský obvod sa určuje len pre základné školy. V prvom z uvedených prípadov teda ide o situáciu, keď je obec zriaďovateľom aspoň troch základných škôl. Pokiaľ ide o situáciu uvedenú pod písm. b), tak sa nevyžaduje, aby obec bola zriaďovateľom škôl alebo školských zariadení zriadených na jej území. Do uvedeného počtu sa teda zarátavajú aj školy a školské zariadenia iných zriaďovateľov zriadené na území danej obce. Školské zariadenia sa zarátavajú do potrebného počtu len vtedy, ak nie sú súčasťou školy zriadenej na území obce.

Obecná školská rada môže byť zriadená aj:

- a) v obciach, v ktorých sú určené aspoň dva školské obvody, alebo
- b) v obciach, v ktorých je zriadených najmenej päť škôl a školských zariadení, ktoré nie sú súčasťou školy, zriadených na území obce.

V tomto prípade je však zriadenie obecnej školskej rady podmienené rozhodnutím obecného zastupiteľstva.

Podobne ako pri rade školy aj kompetencie obecnej školskej rady sú len v možnosti vyjadrovania sa k určitým skutočnostiam.

Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve ukladá obecnej školskej rade povinnosť plniť funkcie rady školy podľa ods. 5 ku školám a školským zariadeniam, ktorých zriaďovateľom je obec, ak príslušná rada školy nie je zriadená.

K ods. 9 až 11

Územná školská rada sa zriaďuje v územnej pôsobnosti samosprávneho kraja. Ide o obligatórny orgán školskej samosprávy. To znamená, že počet územných školských rád je nemenný a závisí od územno-správneho rozdelenia SR.

Podobne ako obecnej školskej rade aj územnej školskej rade zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve ukladá plniť funkciu rady školy podľa ods. 5 ku školám a školským zariadeniam, ktorých zriaďovateľom je regionálny úrad alebo samosprávny kraj, ak príslušná rada školy nie je zriadená.

K ods. 12

Toto ustanovenie upravuje základné pravidlá uznášanía sa orgánu školskej samosprávy. Tento odsek má všeobecnú platnosť pre všetky orgány školskej samosprávy s výnimkou školského parlamentu.

Podmienkou uznášanía sa orgánu školskej samosprávy, a teda aj uskutočnenia zasadnutia orgánu školskej samosprávy je prítomnosť nadpolovičnej väčšiny všetkých členov na zasadnutí.

Pod výrazom uznesenie orgánu školskej samosprávy treba rozumieť výsledok rokovania orgánu školskej samosprávy, resp. konkrétnu vec, na ktorej sa uzniesol orgán školskej samosprávy. Predmetom uznesenia môže byť len činnosť, ktorú je rada školy oprávnená vykonávať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, prípadne podľa štatútu rady školy.

Vo všeobecnosti stačí na platné uznesenie orgánu školskej samosprávy nadpolovičný počet hlasov prítomných členov orgánu školskej samosprávy. V prípade nižšieho počtu hlasov sa uznesenie považuje za neprijaté.

Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve osobitne upravuje tri konkrétne typy uznesení orgánu školskej samosprávy:

1. uznesenie orgánu školskej samosprávy vo veci vymenovania riaditeľa,
2. uznesenie orgánu školskej samosprávy vo veci odvolania riaditeľa,
3. uznesenie orgánu školskej samosprávy vo veci potvrdenia riaditeľa vo funkcii.

Ad 1) Uznesenie vo veci vymenovania riaditeľa do funkcie predstavuje akt rady školy, v ktorom na základe výsledkov výberového konania určí, ktorý z kandidátov bude navrhnutý zriaďovateľovi na vymenovanie do funkcie riaditeľa školy alebo školského zariadenia. Samotnému prijatiu tohto uznesenia musí logicky predchádzať aj výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa.

Prijatie uznesenia vo veci vymenovania riaditeľa školy nemožno zamieňať so samotným výberom najvhodnejšieho kandidáta spomedzi uchádzačov. Voľba sa môže uskutočniť tajným alebo verejným hlasovaním, prípadne iným spôsobom. Podrobnosti a podmienky o priebehu výberového konania a voľbe riaditeľa by si mala rada školy stanoviť už pred začatím výberového konania. Môže tak predísť zbytočným komplikáciám, ktoré môžu vzniknúť z nedôslednej prípravy výberového konania. Okrem iného sa treba zaoberať napríklad aj možnosťou rovnosti hlasov.

Ad 2) Uznesenie rady školy vo veci odvolania riaditeľa z funkcie zahŕňa dva prípady.

V prvom prípade ide o akt rady školy, ktorého obsahom je konsenzus rady školy na podaní návrhu na odvolanie riaditeľa zriaďovateľovi a na znení jeho odôvodnenia. Ide o prípad, keď orgán školskej samosprávy predkladá iniciatívne návrh na odvolanie riaditeľa z funkcie zriaďovateľovi.

Druhou alternatívou je, že zriaďovateľ pred odvolaním riaditeľa požiadá orgán školskej samosprávy o vyjadrenie k odvolaniu riaditeľa z funkcie. V tomto prípade je uznesením rady školy vo veci odvolania riaditeľa do funkcie schválenie znenia vyjadrenia k odvolaniu riaditeľa z funkcie. Pri niektorých dôvodoch odvolania riaditeľa z funkcie je vyjadrenie rady školy podmienkou odvolania riaditeľa z funkcie. Nečinnosť rady školy v tomto smere dáva zriaďovateľovi možnosť odvolať riaditeľa aj bez vyjadrenia rady školy.

Ad 3) Inštitút potvrdenia riaditeľa vo funkcii sa neuplatňuje. Prvotný návrh zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve obsahoval aj inštitút potvrdenia riaditeľa vo funkcii. Ustanovenia súvisiace s týmto inštitútom však boli v priebehu legislatívneho

procesu vypustené zo znenia zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a schválené znenie zákona neobsahovalo úpravu potvrdenia riaditeľa vo funkcii. V § 24 ods. 12 komentovaného zákona však nedopatrením zostalo znenie „vo veci potvrdenia riaditeľa vo funkcii“.

V skôr uvedených prípadoch sú osobitne upravené podmienky platnosti uznesenia orgánu školskej samosprávy tak, že je potrebný nadpolovičný počet hlasov všetkých členov orgánu školskej samosprávy.

Judikatúrou (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 18. septembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 235/2011) už bolo ustálené, že zo zápisnice rady školy musí vyplývať aj výsledok hlasovania, pretože inak nie je možné posúdiť platnosť hlasovania. Zo zápisnice musí vyplývať koľko členov bolo za, koľko proti a koľko sa hlasovania zdržalo.

Podrobnosti o vedení zasadnutí orgánu školskej samosprávy obsahuje štatút orgánu školskej samosprávy. Štatút obsahuje najmä:

- a) úlohy orgánu školskej samosprávy,
- b) práva, povinnosti a zodpovednosť členov orgánu školskej samosprávy,
- c) pravidlá volieb, spôsob doplňovania členov a rokovania orgánu školskej samosprávy,
- d) vzťah orgánu školskej samosprávy k orgánom miestnej štátnej správy.

Pri vypracúvaní štatútu rady školy sa treba zaoberať predovšetkým otázkami, ktoré zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve ani vyhláška č. 291/2004 Z. z. neupravuje. Úprava obsiahnutá v uvedenom zákone a vyhláške platí pre radu školy bez ohľadu na to, či je obsahom štatútu. V tomto smere netreba zabúdať pri koncipovaní štatútu rady školy na také otázky, akými sú dôvody a postup odvolania predsedu rady školy a dôvody a postup odvolania jednotlivých členov rady školy a podobne.

Orgán školskej samosprávy schvaľuje svoj štatút na svojom najbližšom zasadnutí po jeho ustanovení, t. j. na zasadnutí nasledujúcom po ustanovujúcom zasadnutí.

K ods. 13

Rada školy sa má ustanoviť najneskôr do troch mesiacov od zriadenia školy alebo školského zariadenia. V súlade s vyhláškou č. 291/2004 Z. z. sa rada školy ustanovuje na svojom ustanovujúcom zasadnutí. Ustanovujúce zasadnutie rady školy v školách a školských zariadeniach zabezpečuje ich zriaďovateľ v spolupráci s riaditeľom školy alebo školského zariadenia. Zodpovednosť za ustanovenie rady školy je podľa zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve na zriaďovateľovi.

K ods. 14

Orgány školskej samosprávy nie sú právnickými osobami a nehospodária s vlastným majetkom. Napriek tomu pri ich činnosti vznikajú určité náklady. V súvislosti so vznikom pandémie koronavírusu v roku 2020 sa tieto náklady ešte zvýšili (hygienické opatrenia, technické zabezpečenie a pod.). Tieto náklady nemožno prenášať na členov rady školy. Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve predpokladá úhradu nákladov na činnosť rady školy z rozpočtu školy, školského zariadenia alebo zriaďovateľa.

Zakotvenie úhrady nákladov na činnosť rady školy z uvedených rozpočtov na jednej strane predstavuje povinnosť týchto subjektov uhradiť tieto náklady. Na druhej strane táto úprava predstavuje právny základ pre poskytnutie potrebných prostriedkov a tieto úhrady nemožno považovať za porušenie finančnej disciplíny v prípade finančnej kontroly.

S činnosťou orgánu školskej samosprávy bezprostredne súvisia zasadnutia rady školy. Aj náklady na priestorové zabezpečenie zasadnutí orgánu školskej samosprávy majú byť predmetom úhrady z rozpočtu školy, školského zariadenia alebo zriaďovateľa. To znamená, že dotknuté subjekty majú zabezpečiť priestory na zasadnutie orgánu školskej samosprávy.

K ods. 15

Zasadnutie orgánu školskej samosprávy je v zásade verejné. Zásada verejnosti znamená, že zasadnutie orgánu školskej samosprávy má byť prístupné širokej verejnosti. To predpokladá, že pozvánka na zasadnutie orgánu školskej samosprávy je verejne prístupná (napr. na internetovej stránke školy, úradnej tabuli obce a pod.). Aby bolo zasadnutie prístupné verejnosti, treba zabezpečiť aj dostatočné priestorové kapacity a sprístupniť ich v čase konania zasadnutia verejnosti. Za týmto účelom treba umožniť aj vstup iných osôb do školy, ak orgán školskej samosprávy zasadá v škole. Zásada verejnosti by bola naplnená len po formálnej stránke napríklad v prípade, keď sa zasadnutie orgánu školskej samosprávy uskutoční len v malej miestnosti, ktorá kapacitne stačí len pre členov orgánu školskej samosprávy. V tomto prípade možno *de facto* považovať zasadnutie za neverejné.

Nedodržanie zásady verejnosti zasadnutia orgánu školskej samosprávy znamená jeho neplatnosť. V nadväznosti na to sú potom neplatné aj všetky uznesenia prijaté na zasadnutí orgánu školskej samosprávy. Okrem toho uvedené znamená, že všetky veci, ktoré boli predmetom rokovania, ako keby neboli prerokované. Samozrejme, vzhľadom na skutočnosť, že ide o samosprávny orgán, ktorý má v zásade nezávislé postavenie, samotná konštatácia neplatnosti z dôvodu nedodržania zásady verejnosti nemá právny význam. Tieto skutočnosti môžu nadobudnúť relevanciu až v prípade, keď sa v určitej súvislosti stanú predmetom zákonom predvídaného konania alebo postupu (napr. v rámci súdneho konania, pri výkone školskej inšpekcie a pod.).

Zo zásady verejnosti zasadnutia orgánu školskej samosprávy existuje výnimka a zasadnutie orgánu školskej samosprávy sa môže uskutočniť aj ako neverejné. Podmienkou však je odsúhlasenie neverejného zasadnutia dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých členov. O neverejnosti zasadnutia orgánu školskej samosprávy musí orgán školskej samosprávy rozhodnúť na verejnom zasadnutí. Rozhodnutie orgánu školskej samosprávy o tom, že zasadnutie bude neverejné, nie je možné prijať spätne vo vzťahu k už uskutočnenému zasadnutiu, ale len s účinkami do budúcnosti.

K ods. 16

Funkčné obdobie orgánov školskej samosprávy je štyri roky. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na školský parlament, ktorého funkčné obdobie je upravené osobitne. Výnimku zo 4-ročného funkčného obdobia umožňuje zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, a to len v súvislosti s krízovou situáciou. Funkčné obdobie orgánu školskej samosprávy, ktoré uplynie v čase krízovej situácie, sa skončí uplynutím posledného dňa tretieho kalendárneho mesiaca po skončení krízovej situácie, ak technické podmienky neumožňujú ustanoviť nový orgán školskej samosprávy. Ak sa počas tohto obdobia ustanoví nový orgán školskej samosprávy, funkčné obdobie doterajšieho orgánu školskej samosprávy uplynie dňom nasledujúcim po dni, v ktorom bol nový orgán školskej samosprávy ustanovený.

Ak nejde o skôr uvedenú výnimku, funkčné obdobie orgánu školskej samosprávy uplynie bez ohľadu na to, či sa ustanovil nový orgán školskej samosprávy alebo nie.